

[Arbejdsministeren]

ger den vej, som er anvist af SF, at nu må vi bekæmpe arbejdsløsheden gennem en yderligere udvidelse af den offentlige sektor. Den går ikke. Det gælder, både når det drejer sig om en egentlig udvidelse af den offentlige sektor, og når der er tale om disse kunstfærdige ordninger, som vi heller ikke kan fortsætte med for at klare problemerne. Det er at sminke dem. Vi må prøve på i stedet at fortsætte vor økonomiske genopretningspolitik.

Det andet er spørgsmålet om arbejdstiden, og da er det klart, at arbejdstid kan vurderes ud fra mange synspunkter. Det var jeg inde på allerede tidligere under debatten.

Hvis vi ser på arbejdstid ud fra et velfærdsmæssigt forhold, er det klart, at man meget nemt kan gå ind for en nedsættelse af arbejdstiden. Hvem vil ikke gerne arbejde mindre? Det gælder, som jeg sagde, børnefamilier, det gælder ældre, det gælder folk, der gerne vil videreuddanne sig, det gælder måske alle, hvis man kunne få nogenlunde det samme ud af det.

Men spørgsmålet er så, om man kan klare det, og om der er grupper, som føler, at det kan de ikke klare.

Hr. Svend Auken gjorde sig til talsmand for, at man kunne få en 35 timers arbejdsuge og bevare købekraften, men at man så ikke kunne få del i det yderligere opsving, som ville komme.

Jeg tror, at valget i de kommende år står mellem, om man vil have en arbejdstidsforkortelse, eller om man vil have en beskeden lønfremgang. Jeg tror heller ikke på, at vi nu skulle leve i et statisk samfund. Hvorfor skulle vi gøre det? Det har vi aldrig nogen sinde gjort. Der har været ændringer i lønudviklingen hele tiden. Der har været ændringer i arbejdstiden, og hvorfor skulle det ikke også ville være tilfældet i vores samfund? Vi lever stadig væk i et foranderligt samfund, og jeg tror da også, at vi på et tidspunkt både får lønstigninger og arbejdstidsnedsættelse, men som krisen er i øjeblikket, tror jeg, at det bliver et valg for lønmodtagerne, om man vil det ene eller det andet, og det synes jeg også at lønmodtagerne så må tage stilling til.

I hr. Jes Lundes indlæg her til sidst kom spørgsmålet om sammenhængen mellem en nedsættelse af arbejdstiden og arbejdsløsheden tydeligt frem. Hr. Jes Lunde siger: Regeringen skylder SF eller folketinget svar på, hvordan man egentlig vil klare arbejdslø-

hedsproblemerne uden en nedsættelse af arbejdstiden, og det er vel også derfor, at det emne er taget med her i forespørgslen, for de, der gør sig til talsmænd og talskvinder for en nedsættelse af arbejdstiden, må jo også gøre det ud fra et ønske om ikke bare at skabe velfærd, men også om at fremme beskæftigelsen.

Jeg synes også, det er meget vigtigt, at man siger, at hvis man skal have en arbejdstidsnedsættelse, må det i hvert fald være en afgørende betingelse, at arbejdstidsnedsættelsen ikke fører til øget ledighed. Jeg tror, det er meget væsentligt også, at vi er realistiske, måske helt ud i det pragmatiske, og siger, at hvis arbejdstiden skal nedsættes, må det ske inden for rammerne af en stram indkomstopolitik, at det må blive et valg mellem det ene eller det andet, eller at man måske ikke får så meget på det ene område, som man ville få på et andet område, men at det bliver et valg, man har truffet.

Så har en del af os talt om erfaringerne fra Frankrig og Belgien, og hr. Jes Lunde var sidst inde på, at det, man havde gjort i Frankrig, var jo, at man kun havde nedsat arbejdstiden lovmæssigt fra 40 til 39 timer, og så har man overladt det til parterne at forhandle sig frem til en eventuel yderligere arbejdstidsnedsættelse.

Nu har man nogle enorme problemer i Frankrig, men hr. Jes Lunde kan jo have lidt ret i sin betragtning om, at hvis man nu skal være sikker på, at nedsættelsen af arbejdstiden giver sig udslag i en massiv beskæftigelsesmæssig virkning, hvor meget vil det så betyde, hvis man nedsatte arbejdstiden et kvarter, en halv time, en time i forhold til, at man sagde 5 eller 10 timer? Det her er sådan tænkte eksempler. Det er da klart, at jo større arbejdstidsnedsættelsen er, jo større beskæftigelsesvirkning vil den måske også have, men så har man spørgsmålet tilbage: hvad så med lønkompensationen? Hvad kan man få i løn for de timer, man så arbejder? Jeg tror, det er vigtigt, at man får en samfundsmæssig vurdering af disse ting.

Jeg synes også, det er bemærkelsesværdigt, at der tilsyneladende også inden for den europæiske fagbevægelse har været en ændring i holdningen til nedsættelsen af arbejdstiden. Det er bl.a. kommet frem i det svenske LO-blad her i løbet af 1984, at man ikke tror på, at arbejdstiden i sig selv er en mirakelkur til